

1750

Wälåretwördige / Åretwördige / Wördis-
ge / samt Hög- och Wällårde Herrar Pra-
posite, Pastores, Sacellani och Adjuncti.

19

Edan *Consistorium* behörigen hunnit öf-
werse the af Herrar Prostarne i Cris-
tet för förledit År insände *Tabeller*
på Födde och Döde / samt folkets tal-
rikhet / har Thet / til en god och riktig ordnings er-
hållande i thetta arbete / funnit nödigt / at läm-
na Edra Wäl = Åre = och Wördigheter såljande på-
minnelser: *I:mo* Åt / som man i the hitsän-
de *Tabeller* funnit åskilliga misräkningar och *trans-*
positioner, i the at *Summorne* stundom äro illa *cal-*
culerade, stundom ock ifrån *Manktion* = til *Qwinktion*,
och iwert om / ifrån *Qwinktion* = til *Manktion* *co-*
lumnarne af förseende öfwerförde: Ty måste wede-
brörande för sådant hädanefter taga sig til wara;
emedan *Consistorio* eljest wid Thes *Tabellers* uprättande
genom slika oreda / förordsakas ganska mycken ledsamhet.
II:do Förutan thet / at the begrafnas antal i *Tab.*
I:ma icke allenast bör öfwer hufwud stiga til lika
Summa med *Döds = Summan* af bägge *Kiönen* i *Tab.*
II:da, utan ock alltid swara til lika *Summa*, hwad
Kiönen särskilt berättar; så bör ock i sannerhet
the begrafnas antal af Barn under 10. År i *Tab.*
I:ma, så i ansende til *Man = som Qwinktion* aldeles
stämma öfwerens med *Man = och Qwinktion* anta-
let i *Tab. II:da* sammanlagt af döda Barn yngre än
1. År / emellan 1. och 3. År / emellan 3. och 5.
År och emellan 5. och 10. År. *III:tio* Ligger
Herrar *Pastores* och hwar *Capellan* wid *Capellerne*,
när the i *Kyrkioboken* antetna the döde / at no-
ga efterfråga af hwad sjukdom the afidit / ej låtan-
des sådant ankomma på någons blotra sågn och
lösa gisning; hwarigenom händt at uri några *Ta-*
beller sådane döds = sjukdomar blifwit upgifne / som
man säkert kan tro / at the then tiden på Året / el-
ler i then och then menniskians ålder icke kunnat
åga rum. *IV:to* Skulle någon genom en sådan
sjukdom afida / som i *Tab. II:da* ej finnes *specificerad*,
såsom Förstoppelse / Uplästning / Swulst och Bölder /
med mera / så kan en sådan sjukdom i samma *Ta-*
bell införas och anmärkas. *V:to* År ej af nö-
den / at man i *Tab. I:ma* under §. II. i *Anmärknin-*
garne / rörande besynnerliga händelser af någons
wädeliga död / uptager the druncnade och til döds =
frusne / med flera / som i *Tab. II:da* äro upteknade;
utan böra här allenast sådane händelser nämnas /
som äro rätt besynnerlige / och hwilka man af näst-
berde =

berörde *Tabell* ej kan så egentligen sitta hafwa väl-
lat någons dödd. *VI:o* Böra the sjukdomar/ som
under *J. IV.* af Anmärkningarne wid *Tab. I:ma* kom-
ma at anteknas/ icke allenast utmärckas wid hwilka
årsens tider the gådt i swang/ utan bör man ock
af *Tab. II:da* kunna róna/ at sådane sjukdomar wår-
keligen utödt någon del af menniskior; men i fall
en sådan farfot icke warit dödelig/ kan sådant sär-
skilt thesammanstädes *observeras.* *VII:o* At thet
icke nog/ at man allenast under *Litt. D. Tab. I:ma*
specificerar, huru många döds öfwer 90. Års ålder/
med mindre man icke thehos utlåtter hwar och en
sådan hög=åldrig Mans= eller Qwinnos ålder/
särskilt; såsom ock noga i åkt tager/ at antalet hånstã-
des af sådane döde ålderstegne stämmer öfwerens
med the i *Tab. II:da* uptagne döds öfwer 90 År.
VIII:o Wid thet/ at hwar och en Kyrkioherde eller
Capellan wid et *Capell*, och söliakteligen hwar *Prost*
owederlöjeligen bör/ i följe af *Kyrkio=Lagens* 24.
Cap. 8. J. samt *Kongl. Maj:ts specielle Nådiga Be-*
fallning/ hwad thetta *Tabell=Arbetet* angår/ under *J.*
II. i Anmärkningarne af *Tab. II:da* antekna/ hwad
sällsamt i *Församlingen* sig tilgragit/ bestående uti
ens eller annans goda eller onda bedrift/ eller ock
thet/ som utom naturens ordenteliga stickelse i *Ele-*
menterne, eller på qwicket och dödt sig teer och wi-
sar; fordrar försiktigheten/ at man wid sådane tings
anteknande noga i åkt tager alla thewid sig
hoppande *Hufwud=omständigheter*/ såsom tiden/ or-
ten/ med mera/ hwilka kunna föra wår eftertanka
närmare på spår af naturens hemliga gömmor;
dock at man thehos ej inblandar sina enskilda om-
dömen; mindre antager en och annans lösa föregif-
wande/ innan man til alla sina omständigheter no-
gare undersökt händelserna. *Swaremot* åter *Consi-*
storium ingalunda kan gilla thetas efterlåtenhet/ som
icke ens wårdat i åkt taga eller uptefna thylke
märkwärdige ting/ thet man likwål är förbunden/
at så wål til *Staparens Lof*/ som wår egen och *Es-*
terwerldens förundran och upbyggelse lämna the-
om all nödig och möjelig underrättelse. *Swarjemte*
Consiistorium gärna skulle se/ at *Edra Wål=Åre=* och
Bördigheter wille til *esterrättelse* i framriden åfwen
å samna ställe i sina *Tabeller*, efter föregångne flitiga
observationer, anmärka/ huru *Årswårren* hwar och et
År warit/ eller af hwad tillfälle thet eller thet
Året slagit felt; jämfwål ock hwad *Spanmålen* thet
och thet Året gullit/ samt huru *GLD* thet och thet
Året wålsignat *Församlingens* andre wanliga närings-
fång til *Stöds* och *Lands*/ såsom *siff=* eller *diursfänge*
m. m. eller af hwad orsaker thet kan hafwa kommit/
at sådane närings medel thet samna Året ej warit
så aldeles indrägtige/ eller warorne i pris och wår-
de antingen kunnat stiga eller falla/ med mera/ som
för=

förtienar at upteknas. IX:o Churutwål Prof = ar =
 tet / som eljest bör tagas wid thetta arbete til en noga
 eftersyn både hwad formerandet af Methodiska och Tredje
 Rörkjo-Tabellen angår / i nästberörde Tab. III:ta, Gifter =
 måls Columnnen, utwisar / at gift solet äro til lika antal
 af bägge Rönnen utförde / kan dock sådant ej altid träffa
 in / då / t. e. entera af Makarne sig ä en annan ort up =
 pehåller. Hwarjemte Consistorium ej kan utan misnöje
 omröra / at någre Profste = Tabeller warit / hwad i
 synnerhet thenna Tredje Tabell angår / i många om =
 ständigheter ganska felaktige; hwarföre Consistorium
 allwarjamligen will hafwa hwar och en wederböran =
 de påmint / at hädanefter därutinnan wisja nöjakt =
 tig accurate; Til hwilken ända påminnes X:o At
 förutan thet / at ålders Columnens Huswud = Summa i
 merberörde Tab. III:ta icke allenast bör stiga lika
 högt med Huswud = Summan af Giftermåls Columnnen,
 utan ock altid swara til lika specielle summor, hwad
 bägge Rönnen angår / så bör ock i synnerhet antalet
 af Barn under 15 År i Giftermåls Columnnen så i
 anseende til Man = som Qwinkion aldeles stämme öf =
 werens med Man = och Qwinkions antalet i Ålders
 Columnnen, sammanlagt af Barn yngre än 1 år /
 emellan 1 och 3 år / emellan 3 och 5 år / emel =
 lan 5 och 10 år / och emellan 10 och 15 år.
 Hwarföre ock II:do, enär alla the i Stånds = Columnnen
 i samma Tab. III:ta uptagne Barn under 15 år /
 warda tillhoppa lagde / böra ock thesas Rönns = Summor
 stiga til lika storhet med summorne af Barna =
 Rönnen i Giftermåls = Columnnen. I lika måtto
 XI:o bör hela Stånds = Columnnen med alla the thet
 under sina wisja titlar eller Stånd uptagne Man =
 och Qwinkion / i följe af the med Edra Wål = Åre =
 och Wördigheter förr thetta communicerade Prof = Ta =
 bellerne, stämme öfwerens til lika antal af Man = och
 Qwinkion med Man = och Qwinkions summorne i Ål =
 ders = och Giftermåls = Columnnerne; gjörandes thet
 härwid ingen ting til saken / at en Person bekläder fle =
 ra Stånd / med mera / samt följaktligen skulle thesas
 böra öka antalet i Stånds = Columnnen; emedan här =
 städes ej hafwes affeende på the flera Stånd / hwar =
 utinnan sig en och annan kan besinna / utan egenteli =
 gen fordras / at hwar och en en gång blifwer under
 sin wisja Huswud = Rubrique uptagen / nemligen un =
 der någonthera af the Huswud = titlar / som then =
 ne Stånds = Tabellen utsätter / och hwar til then eller
 then Personen huswudsakeligen hörer. XIII:mo
 Böra alla Dragoner, Soldater och Crono Wårsmån
 med thesas Husfrur och Barn / ehuru the wisstas
 wid Fästnings = Arbete i Hellsingfors och Tawasthus, el =
 ler eljest äro på någon tid utcommenderade, i thet Å =
 rets Tabell observeras, då the blifwit utcommendera =
 de, och icke heller uteslutas om the längre dröja ber =
 ta. XIV:o Som i Församlingarne finnas åtskilli =

ge sådane Personer / för hwilka ingen Rubrique eller
 titel finnes utsatt / såsom *Studenter* och *Dieknar* /
Separatister, *Artillerie*, *Handtlångare* / *Saltpetter* *Siudas*
re / *Zigeuner* / med flera; Så böra the i *Ständs*
Columnen straxt efter N:o 32. under sine ensfilte rit/ar
 uptagas. XV:o Theraf / at i the flästa *Tabellerne*
Matlagen så i *Städerne* / som på *Landet* blifwit
 til ringa antal upgifue / har *Consistorium* fådt an-
 ledning at täncka / thet alle icke måtte hafwa lika
 begrep om the orden i *Tab. III:ta Hushäll* / *Mat-*
lag eller *Röktal* / undantagne the gemena af
Krigsfolck / alle utfattige och eländige; thet lik-
 wäl orda=förståndet häraf är / at under en sådan
Rubrique böra alle the uptagas / som någorlunda kunna
 föda sig sielfwa och hålla sitt egit *Matlag* eller *Hus-*
häll / men icke the gemene af *Krigsfolket* / eller någre
 inhysses hjon / eller andre som äro utfattige och eländige.
 Lika som *XVI:mo Caffee-Hus* / *Kiällare* / *Krogar* och *Giäst-*
gistorier ingalunda böra för then orsaken skull utur
Hushälls och *Matlags Columnen* uteslutas / at the haf-
 wa hwar sin särskilte *Column*, utan skola så wäl the
 som alle andre / så wida the giöra lärskilta *Mat-*
lag / i förenämde *Hushälls*=och *Matlags* *summor*
 inräknas. Och sluteligen *XVII:mo* Böra *Härads-*
 eller *Contracts*=*Prostarne* allena och inge *Præpositi*
Honorarii til *Consistorium* insända sina *Tabeller*; och thet
 innom then tid / som *Rongl. Maj:ts* Nådige *Befall-*
 ning om these *Tabellers* insändande til *Consistorium*
 infatter / på thet *Consistorio* ej må läggas til last / at
 thet icke i tid til wedehörige orter affänt sina år-
 liga *Tabeller*. Gnskar Edra Wäl=Äre=och Wördig-
 heter GUDS milda beskydd! Åbo den 7. Novembr.
 1750.

På Dom-Capitlets wägnar.

JOH. BROWALLIUS.